

97/1974 Sb.
Zákon
České národní rady
ze dne 17. října 1974
o archivnictví

Změna: 343/1992 Sb.
Změna: 27/2000 Sb.
Změna: 120/2001 Sb.
Změna: 107/2002 Sb.
Změna: 320/2002 Sb.

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

§ 1

Úvodní ustanovení

Účelem tohoto zákona je vytvořit předpoklady pro další rozvoj archivnictví, aby zajišťovalo bezpečné zachování archivního bohatství budoucím generacím.

Oddíl 1
Archiválie

§ 2

Obecné ustanovení

(1) Archiválie jsou písemné, obrazové, zvukové a jiné záznamy, které vzešly z činnosti státních orgánů, obcí a jiných právnických osob i z činnosti fyzických osob a které vzhledem ke svému dokumentárnímu významu mají trvalou hodnotu.

(2) Trvalou hodnotu písemných, obrazových, zvukových a jiných záznamů (dále jen "písemností") posoudí podle stanovených kritérií [(§ 31 odst. 1 písm. a)] ve skartačním řízení archiv, který dohlíží na vyřazování (skartaci) písemností, mimo skartační řízení státní oblastní archiv, v jehož územním obvodu je písemnost.

(3) Posuzováním písemností může ministerstvo vnitra pověřit jiný archiv, než který by byl příslušný podle odstavce 2, popřípadě může vztáhnout tuto působnost na sebe.

(4) O tom, že písemnost je archiválií, vyrozumí orgán (archiv) uvedený v odstavcích 2 a 3 toho, kdo je oprávněn s ní nakládat.

§ 3

Archiválie uznané za kulturní památky

(1) Archiválie, která dokládá vývoj společnosti nebo některého z oborů lidské činnosti nebo se vztahuje k význačným osobám, popřípadě událostem a která pro tyto vlastnosti nebo některou z nich má pro kulturu společnosti mimořádný význam, je kulturní památkou.

(2) Při posuzování toho, zda archiválie je kulturní památkou, se přihlíží zejména k jejímu obsahu, formě, původu, době vzniku nebo k jejímu významu pro obecné, národní, popřípadě regionální dějiny.

(3) Návrh na uznání archiválie za kulturní památku podává archiv, ve kterém je archiválie uložena. Jde-li o archiválii, která není uložena v archivu, podává návrh státní oblastní archiv, v jehož územním obvodu se archiválie nachází.

(4) O návrhu podle předchozího odstavce rozhoduje ministerstvo vnitra, které tím může pověřit některý ze státních archivů (§ 17 a 18).

(5) Archiválie uznané za kulturní památky vedou ve zvláštní evidenci archivy, kde jsou uloženy; jsou-li takové archiválie uloženy v organizacích a zřízeních činných v oboru působnosti ministerstva kultury (§ 27), vedou je ve zvláštní evidenci tyto organizace a zařízení. Evidenci ostatních archiválií uznaných za kulturní památky vedou archivy, které určí ministerstvo vnitra, popřípadě tuto evidenci vede ministerstvo vnitra samo. Evidenci všech archiválií uznaných za kulturní památky je součástí ústřední evidence archiválií, kterou vede ministerstvo vnitra.

§ 4

Archiválie prohlášené za národní kulturní památky

(1) Vláda České republiky může nařízením prohlásit za národní kulturní památky nejvýznamnější z archiválií uznaných za kulturní památky. Návrh předkládá ministr vnitra v dohodě s ministrem kultury.

(2) Archiválie prohlášené za národní kulturní památky se zapisují do zvláštního seznamu vedeného ministerstvem vnitra.

§ 5

Archiválie jako součást Jednotného archivního fondu

Archiválie, které jsou na území České republiky vedeny v evidenci, jsou součástí Jednotného archivního fondu.

Oddíl 2

Ochrana písemností a archiválií

§ 6

Předarchivní péče o písemnosti

(1) Státní orgány, kraje, obce, jiné právnické osoby, jakož i fyzické osoby při provozování podnikatelské činnosti¹⁾ (dále jen "původci") jsou povinny zajišťovat odbornou správu písemností vzešlých z jejich činnosti, popřípadě z činnosti jejich předchůdců (včetně písemností došlých); dbají při tom o řádnou spisovou evidenci, o účelné a bezpečné uložení písemností a o jejich řádné vyřazování při skartačním řízení.

(2) Při skartačním řízení se z písemností původců oddělují archiválie od písemností dokumentárně bezcenných, určených ke zničení.

(3) Bez souhlasu příslušného archivu, který vykonává dohled na vyřazování písemností (skartaci), popřípadě bez souhlasu ministerstva vnitra (§ 2 odst. 3), nesmějí být písemnosti uvedené v odstavci 1 zničeny.

(4) Původci písemností a jejich právní nástupci, popřípadě likvidátoři nebo jiní držitelé písemností uvedených v odstavci 1 odpovídají za řádné provedení skartačního řízení, umožňují výkon dohledu (odstavec 3) a podle pokynů příslušných archivů zajišťují řádné odevzdávání archiválií do archivů.

(5) Původce může požádat ministerstvo vnitra o poskytnutí příspěvku na zajištění ochrany a odborné péče o archiválie.

1) Např. § 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

§ 7

Ochrana archiválií

(1) Archiválie jsou chráněny státem. Odbornými orgány pro ochranu archiválií a péči o ně jsou archivy (§ 17 až 27).

(2) Pokud archiválie není uložena v archivu a vlastník, popřípadě jiný správce archiválie není schopen zajistit jejich ochranu a odbornou péči o ni, může se obrátit na příslušný archiv, který mu za předem dohodnutých podmínek poskytne odbornou pomoc, eventuálně převezme archiválii do dočasné nebo trvalé péče.

§ 8

Archiválie ve vztahu k cizině

(1) Archiválie prohlášené za národní kulturní památka je možno v cizině vystavovat nebo do ciziny zapůjčovat jen se souhlasem vlády České republiky; za jiným účelem nesmějí být vyváženy.

(2) Jiné než v předchozím odstavci uvedené archiválie je možno v cizině vystavovat nebo do ciziny zapůjčovat, popřípadě za jiným účelem do ciziny vyvážet, jen se souhlasem ministerstva vnitra.

§ 9

Reprodukce archiválií

Archivy pořídí reprodukce archiválií prohlášených za národní kulturní památka a archiválií uznaných za kulturní památka.

§ 10

Ochrana archiválií ve vlastnictví osob a organizací

(1) Vlastník archiválie smí vlastnictví k archiválii převést na jiného, nekoupí-li stát tuto archiválii za cenu nejvýše odhadní; právo státu na přednostní koupi archiválie zanikne uplynutím šesti měsíců po dojití nabídky vlastníka archiválie nebo jestliže státu odmítne

nabídku v době kratší. Nabídka musí obsahovat i požadovanou cenu.

(2) Vlastník archiválie, která není uložena v archivu, je povinen o ni řádně pečovat a umožnit pracovníku archivu, u něhož je vedena v evidenci, aby se o tom na místě přesvědčil. Aby zachování takové archiválie nebylo ohroženo, je její vlastník povinen učinit potřebná opatření k její záchraně, doporučená uvedeným archivem. Neučiní-li tak, může mu být uloženo rozhodnutím ministerstva vnitra, aby archiválii odevzdal do bezplatné úschovy na nezbytně nutnou dobu archivu, který ministerstvo současně určí.

(3) Vlastník archiválie (odstavec 2) je povinen sdělit archivu, u něhož je archiválie vedena v evidenci, všechny k tomu nezbytné údaje, i změnu ve vlastnictví.

(4) Archiválie nelze vyvážet do ciziny s výjimkou účelů uvedených v § 8. To se vztahuje i na archiválie nabyté do vlastnictví cizími státními příslušníky a občany ČSFR trvale se zdržujícími v cizině.

Oddíl 4

Nahlížení do archiválií

§ 11

Nahlížení do archiválií československými státními občany, orgány a organizacemi

(1) Každý může nahlížet do archiválií, které jsou uloženy v archivech. Do archiválií mladších 30 let lze nahlížet jen se souhlasem ředitele nebo vedoucího archivu, kde jsou archiválie uloženy.

(2) Souhlas k nahlížení do archiválií mladších 30 let nelze udělit, jestliže by nahlédnutím do archiválií byla ohrožena bezpečnost státu nebo veřejná bezpečnost nebo právem chráněné zájmy osoby. Z těchto důvodů se odepře nahlížení do ostatních archiválií.

(3) Nahlédnutí do archiválií uložených v archivech nelze odepřít ani vázat na souhlas příslušného orgánu

- osobám uvedeným v § 6 odst. 4,
- státním orgánům, které v souvislosti s plněním svých úkolů potřebují do archiválií nahlédnout, a
- státním orgánům, které podle zvláštních zákonů jsou oprávněny nahlížet do písemností,1)
- soudním exekutorům a exekutorským kandidátům,1b) osobám, které jsou podle zvláštního právního předpisu oprávněny nahlížet do písemností,1a)
- jde-li o spisové materiály a archiválie Komunistické strany Československa.

(4) Do archiválií, které byly archivům svěřeny do úschovy, lze nahlížet za podmínek určených ve smlouvě.

(5) Výpisy, opisy a reprodukce archiválií mohou být vydávány jen za podmínek stanovených pro nahlížení do archiválií.

1) Např. § 11 zák. č. 60/1965 Sb., o prokuratuře.

1a) Například zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách.

1b) Například zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách. Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.

§ 12

zrušen

Oddíl 4

Působnost ministerstva vnitra

§ 13

Úkoly

(1) Organizování a jednotné řízení archivnictví a dohled na ně přísluší ministerstvu vnitra. Za tím účelem ministerstvo vnitra zejména

- a) určuje koncepci rozvoje archivnictví, sjednocuje odbornou činnost archivů a metodiku archivní práce a dbá o zajištění vhodných podmínek pro zabezpečení archiválií,
- b) zajišťuje ochranu a evidenci Jednotného archivního fondu, kontroluje jeho stav a uložení v archivech a organizuje jeho doplňování; ve sporných případech rozhoduje o umístění archiválií,
- c) dohlíží na vyřazování písemností (skartační řízení),
- d) pečuje o zpracovávání, zpřístupňování a zveřejňování archiválií,
- e) pečuje o odborný růst pracovníků v archivech a o rozvíjení jejich vzdělání,
- f) zajišťuje v rámci své působnosti mezinárodní, zejména vědeckou spolupráci na úseku archivnictví,
- g) koordinuje vědeckou činnost archivů a podporuje její rozvoj v součinnosti s vysokými školami a vědeckými institucemi,
- h) spolupracuje se státními orgány, kraji, obcemi a jinými právníckými osobami na úseku racionalizace administrativních prací, zejména se zřetelem na nové druhy písemností, které vznikají z jejich činnosti.

(2) Ministerstvo vnitra může - s výjimkou působnosti uvedené v § 17 odst. 1 a § 18 odst. 1 - v mezích zákona pověřit plněním některých svých úkolů na úseku archivnictví státní ústřední archiv a státní oblastní archivy.

(3) Po dohodě se státním orgánem, obcí či jinou právníckou nebo fyzickou osobou může ministerstvo vnitra začlenit jejich archiv do státního archivu nebo archivu města.

§ 14

Vědecká archivní rada

(1) Poradním orgánem ministra vnitra pro vědecké a odborné otázky archivnictví je vědecká archivní rada. Její členy jmenuje a z funkce odvolává ministr vnitra po projednání s ministrem kultury. Členství ve vědecké archivní radě je čestné a výkon funkce v ní se považuje za činnost v obecném zájmu.

(2) Statut vědecké archivní rady vydá ministr vnitra.

Oddíl 5
Archivy

§ 15

Úkoly

(1) Úkolem archivů je všestranná péče o archiválie, jejich vědecké využívání a zpracovávání. Péči o archiválie (archivní péče) se rozumí shromažďování archiválií, dále přejímání archiválií od jejich původců nebo jiných subjektů (včetně archiválií vzniklých z činnosti jednotlivců), jejich řádná ochrana, bezpečné uložení, evidence a zpřístupňování pro vědecké a jiné účely. Jiné než odborné archivní a vědecké úkoly mohou archivy plnit jen tehdy, jestliže pro ně vyplývají z tohoto zákona.

(2) Archivy se svou činností podílejí na výkonu státní správy, a to zejména dohledem na spisovou službu, na vyřazování písemností (skartační řízení) a výběr archiválií, vyhledáváním, ověřováním a potvrzováním úředních dokumentů (dokladů) pro státní orgány i občany a prováděním správního řízení s těmito úkony spojeného.

(3) Důležitým posláním archivu, u něhož to stanoví se souhlasem ministerstva vnitra organizace (orgán), která archiv spravuje, je vědecko-výzkumná činnost v oblasti archivnictví a příbuzných vědních oborů.

(4) Archivy navzájem spolupracují a rozvíjejí styky s vědeckými a ostatními odbornými institucemi příbuzných oborů v zájmu výměny zkušeností v odborných archivních otázkách, ve vědeckém bádání a v kulturně výchovném, hospodářském a vlastivědném využití archiválií.

(5) Archivy vytvářejí archivní knihovny v rozsahu přiměřeném archivní péči (odstavec 1).

§ 16

Péče o archivy

Státní orgány, obce a jiné právnícké nebo fyzické osoby, které mají archivy, jsou povinny umístit je ve vhodných budovách (prostorách) zaručujících i svým vybavením účelné a bezpečné uložení archiválií a tyto budovy (prostory) a jejich zařízení řádně udržovat.

Státní archivy

§ 17

Státní ústřední archiv

(1) Státní ústřední archiv v Praze je správním úřadem, který je přímo řízený ministerstvem vnitra. Je organizační složkou státu a samostatnou účetní jednotkou. Jeho rozpočet je součástí rozpočtové kapitoly ministerstva vnitra.

(2) Státní ústřední archiv v Praze

- a) dohlíží na vyřazování (skartaci) písemností, vzniklých z činnosti ústředních orgánů, vrcholných orgánů organizací určených ministerstvem vnitra a ústředně řízených rozpočtových a příspěvkových organizací majících sídlo na území České republiky a jejich předchůdců,
- b) pečuje o archiválie vzniklé z činnosti orgánů a organizací, u nichž dohlíží na vyřazování (skartaci) písemností, a dále vzniklé z činnosti vrcholných orgánů českého státu, jakož i státních a samosprávných orgánů a organizací pro zemi Českou v minulosti.

§ 18

Státní oblastní archivy

(1) Státní oblastní archivy jsou správními úřady, které jsou přímo řízené ministerstvem vnitra. Jsou organizačními složkami státu a samostatnými účetními jednotkami. Jejich rozpočty jsou součástí rozpočtové kapitoly ministerstva vnitra.

(2) Státní oblastní archivy dohlížejí na vyřazování (skartaci) písemností vzniklých z činnosti krajských a oblastních orgánů, jejich organizací a zařízení i jejich předchůdců a pečují o archiválie vzniklé z činnosti těchto orgánů, organizací a zařízení. To platí též o dohledu na vyřazování (skartaci) písemností vzniklých z činnosti organizací a ostatních osob uvedených v § 23 odst. 1. Státní oblastní archivy v Brně a v Opavě pečují rovněž o archiválie dřívějších státních a samosprávných orgánů a organizací pro země Moravskou a Slezskou a pro zemi Moravskoslezskou; tyto státní oblastní archivy nesou názvy Moravský zemský archiv v Brně a Zemský archiv v Opavě.

(3) Územní působnost jednotlivých státních oblastních archivů je vymezena územními obvody krajů, přičemž pro

- a) Moravský zemský archiv v Brně je vymezena územním obvodem krajů Jihomoravského a Zlínského a kraje Vysočina,
- b) Státní oblastní archiv v Litoměřicích je vymezena územním obvodem krajů Libereckého a Ústeckého,
- c) Zemský archiv v Opavě je vymezena územním obvodem krajů Moravskoslezského a Olomouckého,
- d) Státní oblastní archiv v Plzni je vymezena územním obvodem krajů Karlovarského a Plzeňského,
- e) Státní oblastní archiv v Praze je vymezena územním obvodem kraje Středočeského,
- f) Státní oblastní archiv v Třeboni je vymezena územním obvodem kraje Jihočeského,
- g) Státní oblastní archiv v Zámruku je vymezena územním obvodem krajů Královéhradeckého a Pardubického.

(4) Ministerstvo vnitra může z důvodu účelnosti svěřit dohled na vyřazování (skartaci) písemností vzniklých z činnosti některých ústředně řízených organizací, jakož i péči o archiválie těchto organizací některému státnímu oblastnímu archivu, po předchozím projednání s příslušným ústředním orgánem státní správy.

§ 18a

Státní okresní archivy

(1) Státní okresní archivy jsou vnitřní organizační jednotky státních oblastních archivů. V jejich čele stojí ředitel. Státní okresní archivy

- a) v Blansku, Havlíčkově Brodě, Hodoníně, Jihlavě, Kroměříži, Břeclavi, se sídlem v Mikulově, Pelhřimově, Brně-venkov, se sídlem v Rajhradě, Vyškově, se sídlem ve Slavkově u Brna, Třebíči, Uherském Hradišti, Vsetíně, Zlíně, Znojme a Žďáru nad Sázavou jsou vnitřními organizačními jednotkami Moravského zemského archivu v Brně,
- b) v České Lípě, Děčíně, Jablonci nad Nisou, Chomutově, se sídlem v Kadani, Liberci, Lounech, Litoměřicích, se sídlem v Lovosicích, Mostě, Semilech a Teplicích jsou vnitřními organizačními jednotkami Státního oblastního archivu v Litoměřicích,
- c) v Bruntále, Frýdku-Místku, Jeseníku, Karvině, Novém Jičíně, Olomouci, Opavě, Prostějově, Přerově a Šumperku jsou vnitřními organizačními jednotkami Zemského archivu v Opavě,
- d) v Domažlicích, se sídlem v Horšovském Týně, Chebu, Sokolově, se sídlem v Jindřichovicích, Karlových Varech, Klatovech, Plzni-jih, se sídlem v Blovcích, Plzni-sever, se sídlem v Plasích, Rokycanech a Tachově jsou vnitřními organizačními jednotkami Státního oblastního archivu v Plzni,
- e) v Benešově, Berouně, Kladně, Kolíně, Kutné Hoře, Mělníku, Mladé Boleslavi, Nymburce, se sídlem v Lysé nad Labem, Praze-východ, se sídlem v Praze, Příměšleni, Praze-západ, se sídlem v Praze, Příbrami a Rakovníku jsou vnitřními organizačními jednotkami Státního oblastního archivu v Praze,
- f) v Českých Budějovicích, Českém Krumlově, Jindřichově Hradci, Písku, Prachaticích, Strakoněcích a Táboře jsou vnitřními organizačními jednotkami Státního oblastního archivu v Třeboni, g) v Hradci Králové, Chrudimi, Jičíně, Náchodě, Pardubicích, Rychnově nad Kněžnou, Svitavách, se sídlem v Litomyšli, Trutnově a Ústí nad Orlicí jsou vnitřními organizačními jednotkami Státního oblastního archivu v Zámruku.

(2) Státní okresní archivy dohlížejí na vyřazování (skartaci) písemností vzniklých z činnosti státních orgánů a jiných orgánů, včetně orgánů samosprávných a jejich organizací a zařízení, jakož i jejich předchůdců, jejichž působnost se vztahuje nebo vztahovala jen na území okresu nebo jeho částí.

(3) Státní okresní archivy pečují o archiválie vzniklé z činnosti orgánů, organizací a zařízení, u nichž dohlížejí na vyřazování (skartaci) písemností.

Archivy hlavního města Prahy
a měst Brna, Ostravy, Plzně a Ústí nad Labem

§ 19

Archiv hlavního města Prahy

(1) Archiv hlavního města Prahy je organizační složkou hlavního města Prahy, které tento archiv spravuje.

(2) Archiv hlavního města Prahy plní funkci státního oblastního archivu a státního okresního archivu pro území hlavního města Prahy, přičemž působnost uvedenou v § 18 odst. 2 věta druhá má jen vůči organizacím a ostatním osobám, u nichž mají hlavní

město Praha a jeho městské části funkci jejich zakladatele nebo pravomoc je zřizovat, řídit a zrušovat. Dohlíží na vyřazování (skartaci) písemností vzniklých z činnosti orgánů hlavního města Prahy, orgánů jeho městských částí, organizací a zařízení, u nichž hlavní město Praha nebo jeho městské části mají funkci jejich zakladatele nebo pravomoc je zřizovat, řídit a zrušovat, a dalších jiných orgánů, organizací a ostatních osob (§ 23 odst. 1), jakož i jejich předchůdců, jejichž působnost se vztahuje nebo vztahovala pouze na území města a jeho částí.

(3) Archiv hlavního města Prahy pečuje o archiválie vzniklé z činnosti orgánů, organizací, ostatních osob (§ 23 odst. 1) a zařízení, u nichž dohlíží na vyřazování (skartaci) písemností

§ 20

Archivy měst Brna, Ostravy, Plzně a Ústí nad Labem

(1) Archivy měst Brna, Ostravy, Plzně a Ústí nad Labem jsou organizačními složkami těchto měst, která je spravují.

(2) Archivy měst Brna, Ostravy a Plzně plní funkci státních okresních archivů pro státní a jiné orgány včetně orgánů samosprávných a jejich organizace a zařízení, jakož i jejich předchůdce, jejichž působnost se vztahuje nebo vztahovala jen na území těchto měst nebo jejich částí. Archiv města Ústí nad Labem plní funkci státního okresního archivu pro celé území okresu Ústí nad Labem.

(3) Archivy měst Brna, Ostravy, Plzně a Ústí nad Labem pečují o archiválie vzniklé z činnosti orgánů, organizací a zařízení, u nichž dohlížejí na vyřazování (skartaci) písemností.

§ 21

zrušen

§ 22

zrušen

Podnikové archivy

§ 23

(1) Státní organizace, jakož i jiné právnické osoby a fyzické osoby vyvíjející podnikatelskou činnost zřizují podnikové archivy, do nichž ukládají archiválie vzniklé z vlastní činnosti, popřípadě z činnosti svých předchůdců. Z této povinnosti jsou vyňaty právnické a fyzické osoby, u nichž určí ministerstvo vnitra, že budou ukládat archiválie do státních nebo městských archivů, a právnické a fyzické osoby, které požádají archiv o převzetí archiválií do dočasné nebo trvalé péče (§ 7 odst. 2).

(2) Trvalou hodnotu archiválií posoudí ve skartačním řízení příslušný archiv (§ 18 odst. 2).

(3) Z důvodu účelnosti může ministerstvo vnitra určit lhůtu, po jejímž uplynutí se odevzdávají archiválie z podnikových archivů k uložení příslušnému archivu.

Archivy zvláštního významu

§ 24

(1) Ústřední státní orgány, popřípadě státní nebo jiné organizace, pokud je to účelné vzhledem k jejich poslání a zvláštnímu postavení mimořádného významu nebo se zřetelem na zvláštní povahu archiválií, mohou zřizovat a spravovat se souhlasem ministerstva vnitra archivy zvláštního významu. Souhlas ministerstva vnitra ke zřízení se nevyžaduje u těch archivů zvláštního významu, které již byly zřízeny před počátkem účinnosti tohoto zákona. Ke zrušení archivu zvláštního významu se vyžaduje souhlas ministerstva vnitra.

(2) Archivy zvláštního významu pečují o archiválie, vzniklé z činnosti orgánů a organizací, které je zřizují a spravují, a z činnosti jejich předchůdců, popřípadě o archiválie, které z důvodu účelného umístění příslušné části Jednotného archivního fondu převzaly se souhlasem ministerstva vnitra do své správy.

(3) Archivy zvláštního významu se ve své odborné archivní činnosti řídí směrnicemi ministerstva vnitra.

Oddíl 6

Zvláštní ustanovení o ukládání některých archiválií

§ 25

Archiválie federálního ministerstva obrany, federálního ministerstva vnitra, Federální bezpečnostní informační služby, ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů a bezpečnostních služeb

(1) Archiválie ukládané v archivech federálního ministerstva obrany, federálního ministerstva vnitra, Federální bezpečnostní informační služby, ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů a bezpečnostních služeb jsou součástí Jednotného archivního fondu. Tyto archivy přímo řídí ministerstvo vnitra a spravují je jejich zřizovatelé.

(2) Vyřazování (skartace) písemností vzniklých z činnosti federálního ministerstva vnitra, federálního ministerstva obrany, Federální bezpečnostní informační služby, ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů a bezpečnostních služeb se řídí ustanoveními tohoto zákona (§ 2 odst. 2 a 3 a § 6 odst. 3).

§ 26

Archiválie politických stran, politických hnutí a sdružení občanů

Politické strany, politická hnutí²⁾ a sdružení občanů,³⁾ pokud si nezřídí vlastní archivy, mohou za

předem dohodnutých podmínek ukládat archiválie vzniklé z jejich činnosti do archivu, který by byl jinak příslušný. V těchto archivech se rovněž ukládají archiválie politických stran, politických hnutí a sdružení občanů, které zanikly bez právního nástupce.

- 2) Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích.
3) Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění zákona č. 300/1990 Sb.

§ 27

Archiválie v kulturních a kulturně výchovných organizacích a zařízeních

Tento zákon se vztahuje též na archiválie, které se ukládají v organizacích a zařízeních činných v oboru působnosti ministerstva kultury (v muzeích, knihovnách a pod.). Souhlas k nahlížení do archiválií (§ 11) uložený v těchto organizacích a zařízeních uděluje jejich vedoucí.

Oddíl 7

Ustanovení společná a závěrečná

§ 28

Sankce

(1) Státnímu orgánu, kraji, obci či jiné právnické osobě, pokud poruší povinnost podle tohoto zákona nebo podle obecně závazného právního předpisu vydaného k jeho provedení, se uloží pokuta do 100 000 Kčs.

(2) Dojde-li v době do jednoho roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o uložení pokuty k opětovnému porušení povinnosti, za kterou byla uložena pokuta podle odstavce 1, lze uložit pokutu až do výše 200 000 Kčs.

(3) Podle odstavců 1 a 2 se postupuje též vůči fyzickým osobám, které poruší povinnost při podnikatelské činnosti nebo v souvislosti s ní.

(4) Pokutu podle odstavců 1 a 2 ukládá státní oblastní archiv, v jehož obvodu působnosti došlo k porušení povinnosti, na území hlavního města Prahy Magistrát hlavního města Prahy. Pokud však povinnost poruší Magistrát hlavního města Prahy nebo právnické osoby, u nichž má hlavní město Praha funkci jejich zakladatele nebo pravomoc je zřízovat, řídit a zrušovat, uloží pokutu ministerstvo vnitra.

(5) Pokutu lze uložit do jednoho roku od zjištění porušení povinnosti, nejpozději do tří let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.

(6) Výnosy z pokut uložených státním oblastním archivem nebo ministerstvem vnitra jsou příjmem státního rozpočtu České republiky, výnosy z pokut uložených Magistrátem hlavního města Prahy jsou příjmem hlavního města Prahy.

(7) Působnost stanovená Magistrátu hlavního města Prahy podle tohoto zákona je výkonem přenesené působnosti.

§ 29

Dosavadní archivy a archiválie

(1) Dosavadní archivy, které odpovídají archivům, uvedeným v ustanovení § 17 až 21, 23 a 24, se považují za archivy podle tohoto zákona.

(2) Archiválie, které byly uloženy před počátkem účinnosti tohoto zákona v archivech uvedených v odstavci 1 a v archivech, popřípadě v organizacích a zařízeních uvedených v § 25, 26 a 27, se považují za archiválie ve smyslu tohoto zákona.

§ 30

Řízení

Na řízení podle tohoto zákona, s výjimkou řízení podle ustanovení § 8 odst. 2, § 10 odst. 2 a § 28, se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.⁴⁾

4) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

§ 31

Zmocnění

(1) Ministerstvo vnitra vydá k provedení tohoto zákona předpisy upravující:

- a) základní kritéria hodnocení písemností a postup při skartačním řízení,
- b) podrobnosti o uznávání archiválií za kulturní památky a způsob zajištění zvýšené ochrany archiválií jako kulturních a národních kulturních památek,
- c) způsob vedení evidence archiválií a skladbu Jednotného archivního fondu v České socialistické republice,
- d) ochranu a kategorizaci archiválií,
- e) podmínky a způsob využívání archiválií,
- f) ukládání archiválií do archivů,
- g) zřizování, zrušování, organizaci a činnost státních archivů, archivů hlavního města Prahy a měst Brna, Ostravy, Plzně a Ústí nad Labem, podnikových archivů a archivů zvláštního významu,
- h) podrobnosti postupu při převodu vlastnictví k archiváliím.

(2) Předpis uvedený v předchozím odstavci pod písm. b) vydá ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvem kultury.

§ 32

Vztah k předpisům o kulturních památkách

Předpisy o kulturních památkách⁵⁾ se nevztahují na ochranu archiválií, péči o ně a na jiné otázky upravené tímto zákonem.

5) Zákon č. 22/1958 Sb., o kulturních památkách, a
předpisy vydané k jeho provedení.

§ 33

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se vládní nařízení č. 29/1954 Sb., o
archivnictví.

§ 34

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1975.

Erbán v. r.
Korčák v. r.